

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny w klasie V z podziałem na I i II śródrocze

Prezentowane wymagania edukacyjne są zintegrowane z planem wynikowym będącym propozycją realizacji materiału zawartego w podręczniku *Między nami* dla klasy 5 szkoły podstawowej. Wymagania dostosowano do sześciostopniowej skali ocen.

Teksty literackie, teksty kultury, teksty językowe	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca)	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna)	Wymagania rozszerzające (ocena dobra)	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra)	Wymagania wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Uczeń: potrafi to, o na ocenę bardzo dobrą, oraz:
DZIWNY TEN ŚWIAT					
<i>Chcemy wiedzieć więcej.</i>	* analizuje sytuację ukazaną na planszy * podaje temat zajęć prowadzonych przez naukowca	* podaje cel spotkania * na podstawie gestów, mimiki i zachowań bohaterów przedstawia sytuację ukazaną na planszy	* tworzy listę zasad obowiązujących podczas zajęć * tworzy pytania do naukowca	* wymienia sytuacje ułatwiające i utrudniające komunikację interpersonalną	* opowiada o swoich zainteresowaniach związanych z omawianym tematem
<i>Jan Lechoń „Preludium”.</i>	* relacjonuje treść wiersza * opowiada o swoim nastroju, nazywa uczucia	* określa nastrój wypowiedzi poetyckiej, wykorzystując podane słownictwo * gromadzi informacje na temat sytuacji, w której się znalazła osoba mówiąca	* nazywa przeżycia osoby mówiącej i odwołuje się do odpowiedniego fragmentu * zna zasady tworzenia apostrofy i wskazuje ją w wierszu	* w imieniu osoby mówiącej kończy wypowiedź * wyraża swoje zdanie na określony temat	* tworzy krótki utwór poetycki opisujący nastrój w określonej sytuacji
<i>Jakie tajemnice kosmosu czekają na odkrycie?</i>	* opisuje zdjęcia, wykorzystując zgromadzone słownictwo	* udziela odpowiedzi na pytania związane z zainteresowaniem wszechświatem	* wypowiada się na temat sytuacji przedstawionej w komiksie * tworzy listę pytań	* wyraża swoje zdanie, używając odpowiednich argumentów	* tworzy prezentację multimedialną na temat ciekawostek związanych

			dotyczących ciekawostek związanych z kosmosem		z kosmosem
<i>Doskonalimy czytanie.</i>	* czyta tekst i wskazuje w nim odpowiednie informacje	* wskazuje ilustrację przedstawiającą wyobrażenie wszechświata	* uczestniczy w przygotowaniu programu telewizyjnego i oryginalnie czyta przydzielony mu tekst	* ocenia efekty pracy grupy * wypowiada się na temat najłatwiejszych i najtrudniejszych zadań do wykonania; uzasadnia swoją ocenę * dzieli się wiedzą na temat różnych programów telewizyjnych poświęconych astronomii	* wyszukuje i prezentuje informacje o najnowszych odkryciach z dziedziny astronomii
<i>Utrwalamy pisownię wyrazów z „ó”, „r”z, „ż”, „ch” wymiennym.</i>	* zna regułę pisowni „ó”, „rz”, „ż”, „ch” wymiennego	* wyjaśnia pisownię wyszukanych wyrazów	* pisze poprawnie pod względem ortograficznym oraz stosuje w praktyce reguły pisowni	* układa tekst dyktanda z wyrazami z „ó”, „rz”, „ż”, „ch” wymiennym	
<i>Antoni Wica „Noc”.</i>	* relacjonuje treść wiersza	* wskazuje osobę mówiącą w wierszu, podaje informacje dotyczące jej wyglądu i zachowania	* odróżnia podmiot liryczny (nadawcę komunikatu lirycznego) od autora wiersza i uzupełnia schemat	* w imieniu podmiotu lirycznego tworzy dalszy ciąg wypowiedzi pasujący do treści omawianego utworu * tworzy tekst rymowany	* rozpoznaje osobę mówiącą w dowolnym tekście poetyckim
<i>Pisownia wyrazów z „rz” niewymiennym.</i>	* rozumie regułę pisowni „rz” niewymiennego	* wskazuje na ilustracjach wyrazy z „rz” niewymiennym,	* pisze poprawnie pod względem ortograficznym oraz	* układa tekst dyktanda z wyrazami z „rz” niewymiennym	

	* zapamiętuje pisownię niektórych wyrazów	układa z nimi zdania	stosuje reguły pisowni		
Lucy i Stephen Hawking „Jerzy i tajny klucz do Wszechświata”.	* relacjonuje przeczytany tekst * opowiada o wrażeniach czytelniczych	* uczestniczy w zabawie polegającej na przedstawieniu relacji z rówieśnikami w formie „mapy nieba” * zapisuje etapy powstawania gwiazd	* wyjaśnia stwierdzenie, odwołując się do fragmentów tekstu * wchodzi w rolę i opowiada o przeżyciach towarzyszących określonej sytuacji (obserwacja gwiazd)	* redaguje opowiadania twórcze z dialogiem, opisem pt. <i>Moja przygoda w kosmosie</i>	* przygotowuje informację na temat tego, czego się można dowiedzieć podczas pobytu w planetarium
Czesław Miłosz „Przypowieść o maku”.	* relacjonuje treść wiersza * tworzy ilustrację do dowolnego obrazu poetyckiego	* na podstawie wypowiedzi wskazuje cechy przypowieści * analizując treść wiersza, posługuje się terminami: „strofa”, „wers”, „rym”	* odczytuje symboliczne znaczenie słów w wierszu * wskazuje poznane środki stylistyczne	* wyraża opinię dotyczącą prac rówieśników * współpracuje przy zorganizowaniu wystawy prac	* tworzy artykuł do szkolnej gazetki będący relacją z wystawy
Dziwne spotkanie. O komiksie.	* opowiada o wydarzeniach przedstawionych w komiksie * wskazuje cechy charakterystyczne komiksu	* nazywa przeżycia bohaterów * redaguje wypowiedź przybysza z innej planety, w której opisuje miejsce zamieszkania	* tworzy dalszy ciąg komiksu * prezentuje swoją pracę koleżankom i kolegom	* opowiada o różnych sposobach wyrażania uczuć i emocji podczas korzystania z internetu czy telefonu	* przygotowuje konkurs dla rówieśników pt. <i>Zgadnij, co czuję, myślę...</i> * prezentuje informacje na temat przybyszów z innej planety
Wpjcieh Rzehak “Poczatek świata”.	* układa pytania do zdjęcia * opowiada o wydarzeniach przedstawionych	* opowiada o wyobrażeniu świata w wierzeniach starożytnych Greków * uzupełnia schemat	* porównuje różne wyobrażenia świata * uczestniczy w zabawie w głuchy telefon jako osoba	* przygotowuje prezentację na temat powstania świata według mitologii Indian/Azteków/Majów	* wykorzystując wiadomości zgromadzone na lekcji, przygotowuje plakat poświęcony stworzeniu

	w tekście	* wskazuje cechy charakterystyczne mitu	wymyślająca wiadomość do przekazania	lub Hindusów	świata (może być według mitu Jana Parandowskiego)
<i>Świat stworzony przez Boga. Biblia-fragmenty.</i>	* wskazuje kolejne etapy stwarzania świata * tworzy plan wydarzeń	* staranie czyta tekst * zna oznaczenia zastosowane w Biblii (werset, rozdział)	* wchodzi w rolę pierwszych ludzi, opisuje stworzony świat i opowiada o emocjach, które im towarzyszą * wykonuje ilustrację przedstawiającą wybrany etap stwarzania świata	* przewodniczy grupie uczniów, których zadaniem jest nagranie fragmentu Księgi Rodzaju (przydziela zadania i ustala zasady pracy)	* przygotowuje prezentację multimedialną/konkurs z ilustracjami pt. <i>Zgadnij, z jakiej mitologii pochodzi takie stworzenie świata?</i>
<i>Pierowtny stan szczęścia. Biblia-fragmenty.</i>	* opowiada o wydarzeniach przeczytanych w tekście	* wyszukuje odpowiednie cytaty odnoszące się do ilustracji * rozpoznaje czasowniki, rzeczowniki, przymiotniki i stosuje je w opisie	* gromadzi słownictwo potrzebne do opisu * opisuje ilustrację, zwracając uwagę na trójdzielną budowę	* porównuje tekst biblijny z XIV-wieczną ilustracją * wyraża swoją ocenę o obu formach przekazu	* przygotowuje prezentację multimedialną poświęconą dziełom przedstawiającym sceny biblijne
<i>Jan Twardowski „Który stwarzasz jagody”</i>	* opowiada o najpiękniejszym miejscu / najwspanialszym zjawisku przyrodniczym * uzasadnia wybór	* relacjonuje treść wiersza * podaje informacje o adresacie utworu	* podczas interpretacji wiersza posługuje się pojęciami terminami dotyczącymi poezji * wyjaśnia przenośne znaczenie wiersza	* redaguje opowiadanie, nawiązując do treści utworu	* prezentuje wybrany wiersz, zgodny z kryteriami polecenia
<i>Mit o Demeter i Korze w sztuce teatralnej.</i>	* podaje naukową przyczynę zmian pór roku * czyta tekst z podziałem na role * opowiada	* określa czas i miejsce akcji, wymienia bohaterów * rozumie podział tekstu na akty, sceny * wskazuje tekst	* wymyśla niezwykłą przyczynę zmian pór roku * wyjaśnia, jakie informacje zawiera tekst główny, a jakie –	* potrafi ułożyć plan szczegółowy do dowolnego tekstu * przewodniczy grupie podczas przygotowania inscenizacji historii	* dzieli się wrażeniami na temat przygotowania inscenizacji, stosując słownictwo charakterystyczne dla teatru * opowiada o obejrza-

	o wydarzeniach	główny i poboczny * odróżnia dialog od monologu	poboczny * uzupełnia plan szczegółowy	Demeter i Kory	nej w telewizji/teatrze sztuce teatralnej przygotowanej na podstawie mitu
<i>Mit o Prometeuszu.</i>	* opowiada treść mitu, posługując się ilustracjami zamieszczonymi w podręczniku	* redaguje plan wydarzeń w formie równoważników zdań * ocenia postępowanie bohatera, wskazując pozytywne i negatywne strony jego postępowania	* redaguje tekst w dowolnej formie (mający na celu obronę, bądź oskarżenie tytana)	* wchodzi w rolę i jako obrońca lub oskarżyciel podaje konkretne argumenty	* prezentuje dalszą historię Prometeusza (mit o puszcze Pandory)
<i>Co wiemy o rzeczowniku? Rzeczowniki własne i pospolite, konkretne i abstrakcyjne.</i>	* rozpoznaje rzeczownik * podaje przykład tej części mowy na określoną literę * wskazuje w tekście rzeczowniki pasujące do definicji	* wskazuje rzeczowniki własne i pospolite (zna zasadę ortograficzną dotyczącą pisowni wielką/małą literą) * odróżnia rzeczowniki konkretne od abstrakcyjnych; podaje swoje przykłady * odmienia rzeczownik przez przypadki i liczby	* stosuje poprawne formy rzeczowników w zdaniach * bezbłędnie rozpoznaje kategorie rzeczowników	* przygotowuje dla koleżanek i kolegów konkurs pt. <i>Rozpoznaj, jaki to rzeczownik?</i>	
<i>Jak wygląda pałac władcy mórz? Piszemy list w imieniu Amfitryty.</i>	* opisuje zdjęcia przedstawiające florę i faunę morską * opowiada o przeczytanym tekście	* określa elementy świata przedstawionego w micie * gromadzi informacje o bohaterce * wyszukuje fragmenty opisujące pałac	* redaguje opis pałacu władcy mórz, korzystając ze zgromadzonego słownictwa * pisze list w imieniu bohaterki, uwzględniając	* wykonuje makietę pałacu Posejdona	* przygotowuje prezentację o faunie i florze morskiej, która zostanie wykorzystana podczas zajęć (w części wstępnej)

		Posejdona i uzupełnia schemat * redaguje zaproszenie na ucztę	wszystkie konieczne elementy		
<i>Pracujemy ze słownikiem wyrazów bliskoznacznych.</i>	* relacjonuje treść komiksu * wyszukuje informacje na określony temat	* stosuje wyrazy bliskoznaczne i przeciwstawne w wypowiedziach * wie, jak korzystać ze słownika	* omawia budowę haseł słownikowych * wie, kiedy należy korzystać ze słownika	* sprawnie zamienia wyrazy na ich synonimy i w razie wątpliwości (dotyczących formy czy zapisu) korzysta ze słownika * dba o konstruowanie poprawnych wypowiedzi ustnych i pisemnych	
<i>Mit o Heliosie i Faetonie.</i>	* zapisuje pytanie dotyczące ciekawostek przyrodniczych * opowiada o przeczytanym tekście	* układa szczegółowy plan wydarzeń * wymienia elementy świata przedstawionego * do fragmentu mitu wykonuje komiks, nadaje mu tytuł	* tworzy reklamę narysowanego komiksu	* wyszukuje w różnych źródłach informacje na temat bóstw solarnych w różnych mitologiach * prezentuje efekty swojej pracy	* tworzy komiks na podstawie innego mitu
<i>Przypomnienie wiadomości o odmianie rzeczownika. Temat i końcówka fleksyjna rzeczownika. Pisownia „nie” z rzeczownikami.</i>	* rozpoznaje rzeczownik * odmienia rzeczownik przez przypadki * określa rodzaj rzeczownika * tworzy podstawową formę rzeczownika * rozumie podział na temat i końcówkę	* dostrzega różnicę między formami rzeczownika * zauważa temat i końcówkę * w łatwiejszych przykładach dokonuje podziału na temat i końcówkę * stara się dostrzec	* oddziela temat od końcówki * wypisuje oboczności	* wypisuje oboczności, dostrzegając związek wymiany głosek z ortografią i fonetyką (ó–o, rz–r) * tworzy tekst dyktanda, wykorzystując znajomość pisowni „nie” z rzeczownikami	

	* zna zasadę ortograficzną dotyczącą pisowni „nie” z rzeczownikami	oboczności * uzupełnia tekst poprawnymi formami rzeczownika			
Julian Tuwim „Dwa wiatry”.	* analizuje treść wiersza * podaje pary wyrazów przeciwstawnych	* omawia obrazy poetyckie * wskazuje bohaterów wiersza, dostrzega ich odmienne zachowanie * recytuje tekst	* analizuje zachowanie bohaterów wiersza, odnosząc się do właściwych fragmentów tekstu * redaguje notatkę	* wzorowo wygłasza tekst z pamięci * dobiera odpowiednie przysłowie do zachowania bohaterów wiersza	* konfrontuje sytuację przedstawioną w wierszu z własnym doświadczeniem
W studiu telewizyjnym.	* opowiada o obejrzanej prognozie pogody	* przedstawia kolejne czynności wykonywane przez prezenterów pogody * analizuje treść przekazywanego przez nich komunikatu * przygotowuje krótką prognozę pogody	* opracowuje prognozę pogody na wybranej planecie * wciela się w rolę prezentera pogody	* ocenia efekty pracy koleżanek i kolegów * wykonuje mapę pogodową dla wybranego regionu kraju na kilka dni	
Pzypomnienie wiadomości o przymiotniku.	* rozpoznaje przymiotnik * odmienia przymiotnik przez przypadki, określa rodzaj	* dostrzega zgodność form rzeczownika z przymiotnikiem * dobiera odpowiednią formę przymiotnika do rzeczownika	* określa formy wybranych związków zgody	* redaguje zaproszenie (ogłoszenie, list oficjalny) na Bal z Przymiotnikiem, wykorzystując w swoim tekście wiadomości na temat tej części mowy	
Józef Ratajczak” Dwa słońca”.	* tworzy rodzinę wyrazu „słońce” * relacjonuje treść wiersza, opisując	* analizuje obrazy poetyckie w wierszu * układa rozmowę słońca ze	* analizuje znaczenia dosłowne i przenośne w wierszu	* wymyśla sytuację, która u autora wiersza mogła wywołać opisaną sytuację	* tworzy krótki tekst, w którym stosuje poetycką zabawę słowem

	zachowanie bohaterów	słonecznikiem			
<i>Opisujemy obraz Vincenta van Gogha pt. „Słoneczniki”.</i>	* opisuje obraz w kilku zdaniach, wskazuje najważniejsze elementy * używa terminów opisujących barwy (ciepłe/zimne)	* omawia kompozycję obrazu, nazywa rodzaj dzieła (odpowiedź: martwa natura) * podaje przyczynę takiej tematyki dzieła	* wypowiada się na temat specyfiki obrazu, nastroju, kolorystyki * nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim obraz	* formułuje dłuższą wypowiedź, w której uwzględnia stosunki przestrzenne * wyraża własny sąd o obrazie, stosując właściwe słownictwo * dostrzega związek między tematyką twórczości a biografią artysty	* prezentuje informacje na temat Vincenta van Gogha, jego dzieł i miejsc ich przechowywania
<i>Julian Tuwim „Kapuśniaczek”.</i>	* relacjonuje treść wiersza * przedstawia bohatera * dostrzega nietypowe zachowania deszczu	* opisuje zachowanie deszczu za pomocą epitetów i porównań * rozumie zasadę tworzenia uosobienia * redaguje tekst o marzeniach i pragnieniach deszczu	* zapisuje dialog między kroplami deszczu * ustala, jakie cechy ludzkie nadano we fragmentach wiersza zwierzętom, zjawiskom przyrody i przedmiotom	* metodą dramy prezentuje wiersz, wcielając się w krople deszczu * tworzy oryginalne uosobienia	* tworzy wiersz o innym zjawisku atmosferycznym
<i>Na czym polega stopniowanie przymiotników? Niewygodna i nie najbezpieczniejsza podróż. Pisownia „nie” z przymiotnikami.</i>	* analizuje sytuację językową przedstawioną na ilustracji * tworzy formy przymiotników w różnych stopniach	* rozpoznaje formy przymiotnika w różnych stopniach * stosuje różne stopnie przymiotnika w odpowiednich sytuacjach językowych * nazywa rodzaj stopniowania przymiotnika * zna zasadę dotyczącą pisowni „nie”	* podaje przykłady przymiotników w różnych stopniach * wie, które przymiotniki się nie stopniują * stosuje w praktyce zasadę dotyczącą pisowni „nie” z przymiotnikami	* zna wyjątki od zasady dotyczącej łącznej/rozłącznej pisowni „nie” z przymiotnikami * tworzy tekst opisujący ilustrację, stosując przymiotniki o różnym stopniu natężenia	

		z przymiotnikami			
Redagujemy tekst do gazety codziennej.	* opowiada o wydarzeniach * wskazuje elementy świata przedstawionego	* wyszukuje w tekście informacje o przebiegu burzy * gromadzi słownictwo opisujące burzę	* wyciąga wnioski na temat przeżyć bohaterów, korzystając z informacji zawartych w tekście * analizuje budowę artykułu prasowego na podstawie wycinków z gazet	* redaguje tekst do gazety codziennej, uwzględniając wszystkie elementy charakterystyczne dla artykułu	* przygotowuje jeden egzemplarz gazetki szkolnej
Pisownia „ó”, „u”, „rz”, „ż”, „ch” w zakończeniach wyrazów.	* rozumie regułę pisowni „ó”, „u”, „rz”, „ż”, „ch” w zakończeniach wyrazów	* wskazuje w tekstach, na ilustracjach wyrazy dotyczące omawianej zasady i układa z nimi zdania	* pisze poprawnie pod względem ortograficznym oraz stosuje reguły pisowni	* układa tekst dyktanda z wyrazami mającymi omawiane zakończenia	
Adam Mickiewicz „Pan Tadeusz” frag. Burza.	* opowiada o sytuacji przedstawionej we fragmencie „Pana Tadeusza”	* porządkuje plan wydarzeń i na jego podstawie opowiada o przebiegu zdarzeń	* odczytuje obrazy poetyckie odnoszące się do wybranych zmysłów i podaje odpowiednie fragmenty wiersza	* recytuje fragment epopei * bezbłędnie rozpoznaje poznane środki stylistyczne	* wypowiada się na temat możliwości przedstawienia omawianego fragmentu w postaci filmu, słuchowiska radiowego bądź przedstawienia baletowego
Sprawdzę się!	* relacjonuje sytuację przedstawioną w wierszu * wskazuje bohatera, osobę mówiącą i autora	* wskazuje odpowiedzi zgodne z tekstem * podaje synonimy rzeczownika „niepogoda” * poprawia tekst, używając synonimów	* odczytuje dosłowne i przenośne znaczenie słów * podaje zasadę ortograficzną dotyczącą pisowni „nie” z rzeczownikami * uzupełnia tekst	* pisze opowiadanie fantastyczne o powstaniu wybranego zjawiska atmosferycznego	

			dyktanda z lukami		
GDZIE STOPY NASZE					
Temat 51. <i>Jak precyzyjnie udzielać informacji?</i>	* analizuje sytuację przedstawioną na planszy	* przygotowuje wypowiedź wybranego bohatera z planszy * wskazuje zasady bezpiecznego porusza- nia się po szlakach	* wskazuje elementy pomagające w skutecznej komunikacji oraz takie, które ją zaburzają	* rozpoznaje i wyjaśnia elementy graficzne odnoszące się do oznaczenia górskich szlaków	* porównuje sytuację przedstawioną na planszy z własnymi doświadczeniami (wędrówki szlakami turystycznymi)
<i>Mamy wspólne cele...</i>	* za pomocą symbolicznych rysunków przedstawia swoje zainteresowania * opowiada o tym, jak rozwija swoje hobby, podaje odpowiednie przykłady * analizuje ilustracje koleżanek i kolegów	* analizuje treść wiersza, wymieniając czasowniki wskazujące na osobę mówiącą * wyjaśnia cel zastosowania w nich częstki „my”	* wskazuje elementy łączące bohaterów * objaśnia obrazy poetyckie, formułuje wniosek * rozpoznaje podmiot zbiorowy w wierszu * pisze wypowiedź o swoich planach związanych z hobby (np. w imieniu grupy, którą łączą podobne zainteresowania)	* redaguje tekst w imieniu pasjonatów przygód, opowiadający o wyprawie w nieznane	* porównuje doświadczenia bohaterów wiersza z własnymi
<i>Ile? Który z kolei? Używamy liczebników. Nietrudna sztuka pisowni „nie” z liczebnikiem.</i>	* wskazuje w tekście wyrazy oznaczające liczbę i kolejność * zna pytania, na które odpowiada liczebnik * z pomocą nauczyciela rozpoznaje liczebniki główne i porządkowe	* rozpoznaje w wypowiedziach liczebniki główne i porządkowe * wskazuje części mowy określane przez liczebniki * zna zasadę dotyczącą pisowni „nie” z liczebnikami	* odmienia liczebniki i stosuje w wypowie- dziach ich poprawne formy * przekształca liczebniki główne na porządkowe i odwrotnie * przeprowadza krótki wywiad z nietypowym rozmówcą –	* bezbłędnie określa formy liczebnika * poprawnie pisze „nie” z liczebnikami, zna wyjątki od zasady * wykorzystując pomysł bohatera komiksu (hieroglify jako oznaczenia liczebników i rzeczowników),	

			Przeczeniem NIE	przygotowuje konkurs dla rówieśników	
<i>Jak Fileas Fogg wyruszył w podróż dookoła świata?</i>	* analizuje treść notatki i odpowiada na pytania dotyczące bohatera * na podstawie wysłuchanego fragmentu utworu określa elementy świata przedstawionego	* na podstawie analizowanego tekstu podaje najważniejsze informacje na temat bohatera i przyczyn podjęcia decyzji o podróży dookoła świata * wskazuje miejsca akcji, bohaterów biorących udział w wydarzeniach, a także wymienia przedmioty, które Fileas Fogg zabrał ze sobą w podróż	* ocenia zachowanie Obieżyświata i jego reakcję na decyzję pana Fogg * wskazuje uczucia, które towarzyszyły bohaterom * układa plan wydarzeń do fragmentu powieści * redaguje fragment dziennika wybranego bohatera	* wypowiada się na temat podróży dookoła świata (miejsc, które warto zobaczyć, i różnych możliwości dotarcia do nich)	* porównuje doświadczenia bohaterów literackich z własnymi * wypowiada się na temat całej powieści bądź obejrzanego filmu
<i>Pracujemy ze słownikiem poprawnej polszczyzny.</i>	* analizuje sytuację przedstawioną na rysunkach * udziela odpowiedzi na pytania związane z tekstem	* zna zasady korzystania ze słownika poprawnej polszczyzny * korzysta ze słownika w celu znalezienia poprawnej formy wyrazu	* omawia budowę hasła słownikowego * tworzy tekst, wykorzystując słownik poprawnej polszczyzny	* stosuje poprawne formy gramatyczne wyrazów	
<i>Paweł Beręsewicz "Próba odwagi".</i>	* opowiada o wydarzeniach przedstawionych w tekście * wskazuje elementy świata przedstawionego	* ustala kolejność zdarzeń i rozumie ich wzajemną zależność * nazywa uczucia bohatera w odniesieniu do sytuacji, w której uczestniczy	* porównuje cechy dziennika z cechami pamiętnika, zna sposoby zapisu * redaguje fragment pamiętnika dotyczącego przeżyć	* redaguje kartkę z dziennika/pamiętnika na temat przygody przeżytej w czasie wakacji	* dzieli się wrażeniami na temat dalszych przygód Roberta (na podstawie całej książki pt. <i>Na przykład Małgośka</i>)

			Roberta podczas nocnej wyprawy		
Co wiemy o czasowniku? O „nie”, które zawsze trzymano na dystans, i o trzech zdrajcach. Pisownia cząstki „nie” z czasownikami.	* rozpoznaje czasownik i wyszukuje go w tekście * odmienia czasownik * stosuje w zdaniach jego poprawne formy * zauważa rozdzielną pisownię „nie” z czasownikami	* określa formy czasownika * dostrzega różnicę między formą osobową a nieosobową (potrafi je zamieniać) * zna zasadę ortograficzną dotyczącą pisowni „nie” z czasownikami	* od czasowników tworzy formy zakończone na „no”, „to” * zmienia fragment tekstu tak, aby było wiadomo, kto jest wykonawcą czynności * stosuje w praktyce zasadę pisowni „nie” z czasownikami	* podaje sytuacje (formy wypowiedzi), w których stosuje się nieosobowe formy czasownika („no”, „to”) * tworzy tekst dyktanda sprawdzającego pisownię „nie” z czasownikami	
H.Sienkiewicz “W pustyni i w puszczy”. Kim jest narrator?	* opowiada o wydarzeniach przedstawionych we fragmencie powieści * określa elementy świata przedstawionego	* ustala kolejność zdarzeń * na podstawie analizy wypowiedzi narratora gromadzi informacje o bohaterze * opowiada o wrażeniach czytelnicznych	* określa funkcję narratora w tekście * rozpoznaje narrację trzecioosobową * tworzy dalszy ciąg przygód bohaterów, z uwzględnieniem reakcji ojców na porwanie dzieci	* tworzy tekst dotyczący podjęcia przez bohatera jakiejś ważnej decyzji; wykorzystuje narrację trzecioosobową	* dzieli się wrażeniami na temat całości lektury lub ekranizacji powieści Henryka Sienkiewicza
Mit o Heraklesie.	* opowiada o wydarzeniach przedstawionych w micie * na podstawie tekstu i ilustracji opowiada o pracach wykonanych przez herosa	* wyjaśnia znaczenie słowa „heros” * opowiada o przeszłości bohatera * gromadzi słownictwo charakteryzujące postać * wartościuje proponowane cechy	* ustala kolejność wykonywanych prac Heraklesa * krótko opisuje wybrane prace * stara się je zhierarchizować pod względem trudności * pisze tekst z uzasadnieniem w imieniu greckich bogów na temat nagrodzenia	* pisze ze świadomością celu wypowiedzi (opowiadanie, kartka z pamiętnika, artykuł) dotyczący Heraklesa	* przygotowuje prezentację multimedialną na temat Heraklesa i dwunastu wykonanych przez niego prac

			Heraklesa wiecznym życiem na Olimpie		
<i>Informujemy, nakłaniamy, wyrażamy wątpliwości – tryby czasownika. Pisownia ruchomych częstek trybu przypuszczającego.</i>	* rozpoznaje różne formy czasownika * grupuje wyrazy zgodnie z określonymi kryteriami (rozkaz, prośba, informacja) * tworzy dialog z czasownikami w różnych trybach	* odróżnia formę osobową od nieosobowej * nazywa tryby czasownika * używa w zdaniach różnych form * określa formy czasownika, uwzględniając tryb	* tworzy wybrany tryb czasownika i używa go w wypowiedziach * zna zasadę pisowni części „by” z czasownikami	* ma świadomość, że niektóre czasowniki nie mogą występować we wszystkich trybach * dla koleżanek i kolegów z klasy organizuje konkurs pt. <i>Co by było, gdyby?</i>, podczas którego będą oni ćwiczyć umiejętność rozpoznawania trybu czasownika	
<i>Marek Kamiński „Razem na bieguny”.</i>	* relacjonuje treść przeczytanego tekstu * dostrzega cechy charakterystyczne dziennika	* dokonuje oceny bohaterów i wyprawy * uzupełnia treść zapisków z wyprawy * opisuje zdjęcia z wyprawy	* wypowiada się na temat cech charakteru, które pomagają lub utrudniają osiągnięcie wyznaczonego sobie celu * redaguje fragment dziennika uczestnika prawdziwej lub wymyślonej wyprawy	* wyraża własną opinię na temat wyprawy na biegun * w swojej wypowiedzi odnosi się do słów autorytetów w tej dziedzinie (himalaista)	* przygotowuje prezentację na temat Marka Kamińskiego, Jasia Meli i Fundacji „Poza Horyzonty” * dzieli się wrażeniami na temat filmu pt. <i>Mój biegun</i>
<i>Zofia Beszczyńska „Podróże”.</i>	* relacjonuje treść wiersza * opowiada o wymarzonej podróży, uwzględniając przyczynę wybrania tego miejsca i atrakcje, które chce tam	* ustala temat wypowiedzi i opisuje osobę mówiącą, cytując fragmenty wiersza * opowiada o tym, co bohater robi w poszczególne dni	* analizuje wiersz, sprawnie posługując się terminami: „wers”, „strofa” (długość strofy), „rymy”, „rytm” * w dowolnej formie przygotowuje prezentację na temat	* wymyśla kolejny (weekendowy) cel wyprawy bohatera i go opisuje	* wyszukuje informacje na temat zdobywania najwyższych szczytów, odległych, nieznanymi zakątków świata, egzotycznych wypraw, mieszkańców, następnie prezentuje je

	zobaczyć	tygodnia	jednej z wypraw bohatera wiersza		koleżankom i kolegom
Ludmiła Marjańska <i>„Słońce – gorąca gwiazda”.</i>	* opisuje fotografię, wcielając się w rolę osób wchodzących na szczyt góry * przedstawia myśli i uczucia towarzyszące tej sytuacji * relacjonuje treść	* określa temat wiersza * opisuje przedstawione obrazy poetyckie	* ocenia zachowanie bohaterów podczas kolejnych etapów wspinaczki na szczyt * wyjaśnia znaczenie ostatniej zwrotki wiersza	* odczytuje znaczenie tytułu w kontekście treści wiersza * opowiada o chęci udziału w podobnej wyprawie	* dzieli się swoimi doświadczeniami, przeżyciami dotyczącymi górskich wspinaczek
C.W. Ceram <i>„Bajka o biednym chłopcu, który znalazł skarb”.</i>	* opowiada o przeczytany tekście i informacjach zawartych w przypisach	* wypowiada się na temat bohatera tekstu * uzupełnia notatkę biograficzną w postaci osi czasu	* analizuje sposób zapisu notatki biograficznej, zwracając uwagę na skróty * redaguje tekstową notatkę biograficzną, która mogłaby się znaleźć w słowniku sławnych archeologów	* dzieli się wiedzą na temat wojny trojańskiej * wyraża własną ocenę (odwołuje się do opinii innych osób) na temat marzeń Schliemanna i jego uporu w dążeniu do celu	* przygotowuje prezentację multimedialną na temat skarbu króla Priama
Mit o tułaczce Odyseusza.	* opowiada o wybranych wydarzeniach przedstawionych w micie * wskazuje przyczynę tułaczki bohatera	* korzystając z tekstu i mapy przedstawia miejsca, w których przebywał Odyseusz * układa je w kolejności chronologicznej; dostrzega następstwo czasowe	* analizuje tekst pod względem przyczynowo-skutkowym * rozumie pojęcia: „akcja”, „wątek” i posługuje się nimi * charakteryzuje postać	* samodzielnie pisze list w imieniu Odyseusza do Penelopy, uwzględniając informacje z tekstu	* w postaci prezentacji multimedialnej przedstawia przygody Odyseusza (uwzględniając udział w wojnie trojańskiej)
O czynnościach zakończonych i niezakończonych. Poznajemy czasowniki	* rozpoznaje czasownik jako odmienną część mowy * odmienia czasownik	* wskazuje czasowniki wyrażające czynności zakończone i niezakończony	* ma świadomość, że czasownik ma aspekt (a nie odmienia się przez aspekt) * tworzy czasowniki	* tworzy pary czasowników i redaguje z nimi zdania	

<i>dokonane i niedokonane.</i>			dokonane i niedokonane		
Olaf Fritsche „Skarb Troi”.	* opowiada o wydarzeniach przedstawionych w tekście	* określa elementy świata przedstawionego * wskazuje elementy fantastyczne	* redaguje opowiadanie twórcze o kolejnych przygodach przeżytych przez bohaterów w starożytnej Troi	* redaguje opowiadanie twórcze o przeniesieniu się w czasie do starożytnej Troi (tworzy plan wydarzeń do swojej pracy)	* przedstawia historię wojny trojańskiej
Wspólnie opracowujemy ofertę biura podróży.	* analizuje informacje zamieszczone w ofertach turystycznych zamieszczonych w podręczniku	* gromadzi informacje potrzebne do przygotowania oferty biura turystycznego (zabytki, muzea, wystawy, pomniki przyrody)	* opracowuje trasę wycieczki, wyprawy, korzystając z dostępnych źródeł * współpracuje w grupie * inscenizuje rozmowę klienta z pracownikiem biura podróży	* tworzy hasła reklamowe i mapki przedstawiające trasę podróży * opowiada o metodach perswazji stosowanych w podobnych sytuacjach	* przygotowuje katalog wymyślnego biura podróży z ofertami wyjazdów w różne części świata
Jak, gdzie, kiedy, czyli przysłówek.	* wyszukuje w tekście przysłówki * zna pytania, na które odpowiada przysłówek * ma świadomość, że przysłówek jest nieodmienną częścią mowy	* tworzy związek czasownika z przysłówkiem * stopniuje przysłówek * zna zasadę dotyczącą pisowni „nie” z przysłówkami	* używa różnych stopni przysłówka w celu opisanie ilustracji * wie, które przysłówki się nie odmieniają * stosuje w praktyce zasadę dotyczącą pisowni „nie” z przysłówkami	* bezbłędnie stopniuje przysłówek, nazywa rodzaj stopniowania * tworzy poprawne formy przysłówka od przymiotnika	
Wiersz Joanny Kulmowej.	* relacjonuje treść wiersza * określa temat	* wyszukuje informacje na temat osoby mówiącej	* analizuje i interpretuje wiersz, posługując się	* redaguje opis drogi przedstawionej w utworze	* odnosi treść wiersza do własnego doświadczenia

		* uzasadnia użycie rozkazującej formy czasowników	terminologią liryczną * nazywa typ podmiotu lirycznego		
<i>Ocalmy Ziemię.</i>	* analizuje wypowiedzi młodych ekologów * wskazuje elementy łączące wypowiedzi	* wyszukuje informacje na temat działań chroniących środowisko * tworzy ekologiczny znak graficzny	* rozpoznaje symbole związane z ochroną środowiska (znaki graficzne towarzystw i instytucji) * tworzy <i>Dekalog ekologa</i>	* wypowiada się na temat działań ekologicznych w najbliższym regionie * wykonuje plakat zachęcający do ochrony środowiska	* dzieli się wiedzą i doświadczeniem związanym z ochroną środowiska * współorganizuje szkolną akcję ekologiczną
<i>Zaimek, czyli ten, który lubi zastępować.</i>	* dostrzega zaimek w tekście	* rozpoznaje zaimek * dostrzega funkcję zaimków w zdaniu	* układa wypowiedzenie według określonego schematu (części mowy) * wie, w jakim celu stosuje się zaimek, i umiejętnie wykorzystuje tę wiedzę w praktyce	* rozpoznaje rodzaje zaimków * wie, które zaimki są odmienne * stosuje w tekście poprawne formy zaimków	
<i>Kazimierz Śladowski „Zieleń”.</i>	* określa swój nastrój i dobiera do niego odpowiedni kolor * analizuje treść wiersza * opowiada o wrażeniach czytelniczych	* wyjaśnia znaczenie związków frazeologicznych (ze słowem „zielony”) i układa z nimi zdania * rozpoznaje porównanie	* opisuje przedstawione obrazy poetyckie * analizuje dosłowne i przenośne znaczenia słów * zna symbolikę zielonego koloru	* opowiada o etapach tworzenia filmu (efektach potęgujących nastrój) nakręconego na podstawie wiersza * rozpoznaje i tworzy własne porównania	* przygotowuje „muzyczną ilustrację” do wiersza
<i>Odmieniamy zaimki.</i>	* rozpoznaje zaimek w tekście * wyszukuje przykłady odpowiadające na konkretne pytania	* dostrzega różnicę między odmiennymi i nieodmiennymi formami zaimków	* określa formy zaimków odmiennych * zna zasady stosowania dłuższych i krótszych form zaimków	* rozpoznaje zaimki rzeczowne i stosuje ich poprawne formy w zdaniach	
<i>Ja napisać list</i>	* określa nadawcę, adresata, temat i cel	* analizuje graficzne rozmieszczenie tekstu	* redaguje list oficjalny na wybrany temat	* porównuje list oficjalny z prywatnym	

<i>oficjalny?</i>	listu oficjalnego	* wymienia sytuacje, w których można napisać list oficjalny			
<i>Przyimek – mały zarządca.</i>	* rozpoznaje przyimek i rzeczownik * odmienia rzeczownik przez przypadki	* zna zasadę tworzenia wyrażenia przyimkowego * ma świadomość, że o formie rzeczownika decydują przyimki	* tworzy wyrażenia przyimkowe w dowolnym przypadku * opisuje położenie obiektu, stosując wyrażenia przyimkowe	* wymyśla krzyżówkę z trudniejszymi przyimkami	
<i>W trosce o wspólne dobro.</i>	* opisuje plakat przedstawiający Ziemię, zwracając uwagę na kontrastujące elementy	* rozumie i odczytuje przenośne znaczenie przedstawionych na plakacie elementów graficznych	* wyraża swoją opinię o plakacie * opisuje uczucia towarzyszące odbiorcom plakatu	* dzieli się swoimi spostrzeżeniami i odczuciami na temat ochrony środowiska w najbliższej okolicy	* przygotowuje program „Dnia Ochrony Środowiska” w szkole
<i>O częściach mowy, które nie zmieniają swoich form.</i>	* rozpoznaje i nazywa poznane części mowy: wykrzykniki i partykuły * ma świadomość, że niektóre części mowy zmieniają swoje formy, a inne części mowy są nieodmienne	* rozpoznaje wykrzyknik i partykułę * analizuje ilustrację i podaje sytuacje, które pozwalają na użycie poznanych części mowy	* tworzy wypowiedzi, używając wykrzykników i partykuł	* dostrzega zmianę znaczenia zdań po dodaniu wyróżnionych części mowy	
<i>Sprawdzamy nasze umiejętności.</i>	* opowiada o wydarzeniach przedstawionych we fragmencie tekstu * wskazuje zdania zgodne z treścią * rozróżnia poznane części mowy	* redaguje plan szczegółowy * tworzy poprawne formy liczebników głównych i porządkowych * rozpoznaje czasowniki dokonane i niedokonane	* odczytuje informacje zawarte w definicji słownikowej * określa formy gramatyczne odmiennych części mowy * poprawnie zapisuje przeczenie „nie”	* samodzielnie redaguje kartkę z pamiętnika dotyczącą podróży jednego z bohaterów, uwzględniając uczucia i przeżycia bohaterów	

		* wskazuje elementy charakterystyczne dla pamiętnika	z różnymi częściami mowy		
ŚWIAT LUDZKICH SPRAW II ŚRÓDROCZE					
<i>Jak się zachować?</i>	* analizuje sytuacje przedstawione na planszy * opowiada o wydarzeniach, w których uczestniczą bohaterowie	* nazywa uczucia, opisuje przeżycia bohaterów * podaje przykłady sytuacji związanych z określonymi przeżyciami	* bierze udział w dyskusji na temat pozytywnych i negatywnych zachowań wobec osób przeżywających trudne lub radosne chwile * opisuje uczucia jednego z bohaterów z planszy	* formułuje wnioski z dyskusji * redaguje opis swoich przeżyć w określonej sytuacji * wskazuje niewłaściwe zachowania	* konfrontuje sytuację bohaterów z własnymi doświadczeniami
<i>Zdarzenie, wątek, akcja, fabuła. Dlaczego „Loteria”?</i>	* podaje skojarzenia ze słowem „szczęście” * opowiada o wydarzeniach przedstawionych w tekście	* korzysta ze słownika w celu znalezienia przerośniętego i dosłownego znaczenia słowa * uzupełnia schemat przedstawiający wydarzenia należące do utworu	* interpretuje tytuł i znaczenia przerośnięte w tekście * opowiada o zdarzeniach sprzed akcji utworu * ocenia zachowanie bohatera i jego ostateczną decyzję	* wie, jakie elementy tworzą fabułę, i odnosi to do odpowiednich fragmentów tekstu * redaguje wypowiedź na temat szczęścia	* tworzy dalszy ciąg przygód bohatera
<i>Wyrazy naśladowe dźwięki.</i>	* analizuje treść komiksu * wyjaśnia znaczenie zwrotu „pieniądze szczęścia nie dają” i podaje sytuacje, w których można te słowa zastosować * dostrzega wyrazy naśladowe różnego	* dzieli się wrażeniami czytelnymi * porównuje typowe zachowania wampira utrwalone w kulturze z zachowaniami bohaterów tekstu * rozpoznaje wyrazy dźwiękonaśladowcze w komiksie	* wskazuje w tekście przykłady komizmu * podaje przykłady różnego rodzaju komizmu w znanych tekstach literackich, filmowych * porównuje zachowanie i wygląd bohaterów * do wybranych	* wyjaśnia związek tytułu z treścią komiksu * rozpoznaje wyrazy dźwiękonaśladowcze w tekstach i podaje własne przykłady	* przygotowuje konkurs pt. <i>Zgadnij, co to za dźwięk?</i> (nagrywa różne dźwięki z otoczenia)

	typu dźwięki		fragmentów komiksu podaje własne przykłady wyrazów dźwiękonaśladowczych		
<i>Powtórzenie wiadomości o wypowiedzeniu.</i>	* relacjonuje treść tekstu * dostrzega różne rodzaje wypowiedzeń	* nazywa wypowiedzenia * tworzy zdania pojedyncze, złożone oraz równoważniki zdania	* przekształca różne rodzaje wypowiedzeń * pamięta o poprawnej interpunkcji	* rysuje komiks, używając w wypowiedziach bohaterów różnych rodzajów wypowiedzeń	* przygotowuje gazetkę ścienną na temat mody (stosuje różne rodzaje wypowiedzeń)
<i>Co tworzy rytm utworu?</i>	* relacjonuje treść ballady * wyróżnia: wers, strofę, rym	* przedstawia bohaterów i ich wyobrażenia o szczęściu	* interpretuje zachowanie człowieka * analizuje budowę utworu * wie, jak sprawdzić, czy wiersz jest rytmiczny	* układa melodię do tekstu i prezentuje na forum klasy wyniki pracy * dostrzega znaczącą rolę rytmu w tańcu i piosence	* „Co by było, gdyby człowiek zgodził się z definicją szczęścia zaprezentowaną przez wybranego bohatera?” – uczeń wypowiada swoje zdanie na ten temat oraz je argumentuje
<i>Rozmawiamy i opisujemy wyjątkowe dla nas miejsca.</i>	* opowiada o miejscu, w którym lubi spędzać czas * relacjonuje treść fragmentu powieści	* wyszukuje informacje na temat Placu Broni	* analizuje sposób mówienia narratora i zwraca uwagę na zastosowane środki językowe * rozróżnia rodzaje narracji	* opowiada o wyjątkowym miejscu, opisując przestrzeń i uczucia, jakie wywołuje to miejsce	* dzieli się wrażeniami z przeczytanej lektury bądź obejrzanej ekranizacji
<i>Leopold Staff „Czucie niewinne”.</i>	* wchodzi w rolę, opisuje, co widzi, myśli, czuje, słyszy * relacjonuje treść wiersza	* nazywa podmiot liryczny i opowiada o sytuacji, w której się znalazł * nazywa uczucia	* zapisuje wskazówki dla ludzi poszukujących piękna * redaguje opis wyjątkowego miejsca	* redaguje opowiadanie zgodnie z wyznaczonymi kryteriami	* przygotowuje prezentację multimedialną pt. <i>Cuda natury</i>

		podmiotu lirycznego i wskazuje elementy, które mają na nie wpływ			
<i>O źródle, z którego im więcej się weźmie wody, tym więcej jej napływa.</i>	* opowiada treść utworu H. Sienkiewicza * określa elementy świata przedstawionego	* wskazuje podobieństwa i różnice między utworami * wymienia dary wrózek * redaguje życzenia dla bliskiej osoby, nawiązując do słów królowej wrózek	* opowiada treść baśni pt. <i>Śpiąca królewna</i>; wskazuje w niej cechy gatunkowe * wartościuje, który dar wrózek był najcenniejszy * podaje cechy człowieka kierującego się dobrocią serca	* formułuje przesłanie baśni * wymienia cechy gatunkowe w tym utworze * opowiada o tym, co jest najcenniejsze w życiu człowieka	* wyszukuje złote myśli (sentencje) na temat dobra, przedstawia je na forum klasy i wyjaśnia ich znaczenie (może być w formie gazetki ściennej / plakatu)
<i>„Pechowo” schwytni skarżą się królowi Salomonowi. Pisownia wyrazów z „rz”, „ż”, „ch”, „h”.</i>	* rozumie inne niż dotychczas poznane reguły pisowni „rz”, „ż”, „ch”, „h”	* wskazuje w tekstach, na ilustracjach wyrazy dotyczące omawianej zasady i układa z nimi zdania	* pisze poprawnie pod względem ortograficznym oraz stosuje reguły pisowni	* układa tekst dyktanda z wyrazami dotyczącymi omawianej zasady	
<i>Jaki utwór nazywamy bajką?</i>	* relacjonuje treść bajek * zauważa uosobienie * uczestniczy w dramie (wchodzi w rolę rośliny/zwierzęcia)	* przypisuje cechy, z którymi najczęściej są kojarzone zwierzęta * wskazuje elementy świata przedstawionego	* wskazuje morał i wyjaśnia jego znaczenie * podaje cechy gatunkowe bajki i wskazuje je w przeczytanych utworach	* recytuje wybraną bajkę * redaguje tekst bajki zgodnie z podanymi wskazówkami	* wypowiada się na temat ponadczasowego i uniwersalnego charakteru bajek
<i>Czym się różni zdanie pojedyncze rozwinięte</i>	* analizuje sytuację przedstawioną w scenie komiksowej * wskazuje zdania	* wyszukuje w zdaniu orzeczenie * nazywa rodzaj zdania * wskazuje słowa	* rozpoznaje i nazywa podmiot i orzeczenie * dostrzega funkcję określeń w zdaniu	* bezbłędnie posługuje się pojęciami na lekcji * ma świadomość, że	

<i>od zdania nierozwiniętego?</i>	(z pomocą nauczyciela) pojedyncze i złożone	będące nazwą wykonawcy czynności	* odróżnia zdanie pojedyncze rozwinięte od nierozwiniętego * tworzy/zamienia zdania	skrótowość informacji może prowadzić do nieporozumień	
<i>Czego oczekuje i o czym marzy niepełnosprawna Ola?</i>	* opowiada o wydarzeniach przedstawionych w tekście * udziela odpowiedzi na pytania z nim związane	* ocenia zachowanie Oli, wskazuje powód, dla którego nie chce zmieniać miejsca zamieszkania	* ocenia zachowanie i postawę bohaterów wobec Oli * opisuje myśli i przeżycia bohaterki przed i po przepr- wadzce	* wypowiada się na temat wydarzeń z życia, podczas których zmieniło się spojrzenia na ludzi i otoczenie	* konfrontuje doświadczenia bohaterów z sytuacjami ze swojego życia
<i>Agnieszka Osiecka "Kołysanka dla Okruszka".</i>	* opowiada o sytuacjach, w których śpiewa się kołysanki * odnosi się do doświadczeń z dzieciństwa	* relacjonuje treść piosenki * opowiada o nadawcy, odbiorcy tekstu, łączących ich relacjach * dostrzega w tekście zdrobnienie	* nazywa uczucia ujawniające się w wypowiedzi osoby mówiącej * wypisuje z tekstu zdrobnienia * opowiada o tempie melodii i obrazach pojawiających się w kołysankach	* tworzy dalszy ciąg opowiadania, używając zdrobnień	* tworzy własną kołysankę
<i>Jak wyrazy łączą się ze sobą? Poznajemy związki wyrazowe.</i>	* relacjonuje treść tekstu * układa krótkie zdanie z rozsypanki wyrazowej	* dopasowuje związki wyrazowe * wskazuje wyrazy podrzędne i nadrzędne (zadaje odpowiednie pytania)	* odróżnia wyrazy określające od określanych * stosuje właściwe połączenia współrzędne (szeregi)	* wybiera z tekstu współrzędne i podrzędne połączenia wyrazowe i je nazywa * wskazuje w wypo- wiedzeniach szeregi	
<i>O tradycjach i zwyczajach, tych dawnych i tych całkiem</i>	* relacjonuje fragment tekstu * wymienia obyczaje pojawiające się we	* opisuje obyczaje pojawiające się w tekście	* w wypowiedzi na temat tekstu umiejętnie posługuje się terminami: „wers”,	* opowiada o zwyczajach i tradycjach kultywowanych	* przygotowuje prezentację multimedialną na temat polskich/regionalnych

<i>nowych.</i>	fragmencie epopei		„strofa”, „rym”, „rytm” * wyszukuje poznane środki stylistyczne	w domu rodzinnym * opracowuje fragment książeczki (plakat, gazetka ścienna) na temat wybranego zwyczaju	tradycji i zwyczajów
<i>Jak zbudować Kupścia? Instrukcja.</i>	* opowiada o wydarzeniach ukazanych w tekście * układa kilka pytań z nim związanych	* zna zasady tworzenia instrukcji * ma świadomość, że ta forma wypowiedzi może mieć formę tekstu, rysunkową albo połączoną	* tworzy tekst o charakterze instrukcji * określa funkcję wyrazów zapisanych wielką literą * wymyśla zastosowanie urządzeń opisanych w tekście	* dostrzega związek między mottem a treścią utworu * podaje informacje dotyczące instrukcji jako tekstu użytkowego	* opowiada o instrukcjach (formach zapisu / łatwości / trudności z odczytaniem), z którymi miał okazję się zetknąć
<i>O materializowaniu się myśli – czytamy fragment książki Doroty Kassjanowicz „30 znikających trampolin”.</i>	* relacjonuje treść tekstu * czyta z podziałem na role * pracuje w grupie nad wykonaniem zadania	* dzieli się wrażeniami czytelnickimi * wyjaśnia, na czym polegało „zmaterializowanie się” poszczególnych przedmiotów * wymienia elementy charakterystyczne dla scenariusza filmowego	* inscenizuje sytuację, w której przewycięża jakąś trudność lub osiąga cel * podczas wykonywania zadania wykorzystuje wiedzę o czasownikach dokonanych i niedokonanych	* dostrzega, że sposób zapisu tekstu jest charakterystyczny dla scenariusza filmowego * tworzy inną scenę z udziałem bohaterów	* pełni rolę reżysera podczas nakręcenia (zagrania na żywo) wymyślonej scenki
<i>Związki wyrazowe w zdaniu. O grupie podmiotu i orzeczenia.</i>	* relacjonuje treść tekstu * wskazuje podmiot i orzeczenie w zdaniach	* wie, jakie części zdania tworzą związek główny * wskazuje związki poboczne	* wskazuje grupę podmiotu i orzeczenia * oddziela grupę podmiotu od grupy orzeczenia	* dopasowuje schemat do zdania * układa zdanie do schematu	
<i>Kilka słów o zdrowym odżywianiu.</i>	* opowiada o przeczytanym tekście * odpowiada na pytania	* analizuje piramidę przedstawiającą zasady zdrowego odżywiania	* wyjaśnia znaczenie przysłowia * wypowiada się na	* wypowiada się na temat zachowania chłopca, jego reakcji na	* tworzy kilka stron książki kucharskiej z przepisami na zdrowe

<i>Jak walczyć z przyzwyczajeniami? Zdrowe przepisy na małe desery.</i>	związane z tekstem	młodzieży w wieku szkolnym * porównuje odżywianie się chłopca z w/w zasadami	temat konieczności ograniczenia spożywania niektórych potraw * redaguje przepis na zdrową potrawę	zastosowane przez mamę ograniczenia * tworzy dalszy ciąg opowiadania	potrawy dla dzieci i młodzieży
<i>Uczymy się rysować wykres zdania pojedynczego.</i>	* rozpoznaje podmiot, orzeczenie i określenia * rozumie zasady przedstawiania zdania za pomocą wykresu	* rysuje wykres krótkiego zdania pojedynczego * dzieli zdanie na grupę podmiotu i orzeczenia	* dostrzega związki wyrazowe (główny, poboczne) * samodzielnie rysuje wykres zdania	* układa zdania do wykresów	
<i>Minimum słów, maksimum treści, czyli jak streszczać tekst.</i>	* zastępuje treść szczegółowymi wyrazami * opowiada o wydarzeniach przedstawionych w tekście	* dobiera definicję do znaczeń słów * układa jedno zdanie dotyczące treści opowiadania * zna zasady pisania streszczenia	* ustala najważniejszą informację w przeczytanim tekście * tworzy plan wydarzeń do fragmentu tekstu * pisze streszczenie	* ocenia zachowanie chłopca * wyjaśnia, na czym polegał komizm przedstawionej sytuacji	* podaje przykłady sytuacji z życia, filmu lub książki, w której niezrozumienie czyis słów/intencji miało niespodziewane konsekwencje
<i>W roli dziennikarzy.</i>	* wie, czym się zajmuje dziennikarz	* omawia zasady, którymi powinien się kierować dziennikarz * podaje cechy, umiejętności dobrego dziennikarza	* podaje nazwiska znanych dziennikarzy (informacje na temat spraw, tematów, którymi się zajmują) * odróżnia fakt od opinii * redaguje tekst zawierający informację lub opinię	* pisze tekst łączący informację z komentarzem (artykuł do gazetki szkolnej) * dostrzega w komentarzach cechy reklamy * włącza się do dyskusji o etyce dziennikarskiej	* dzieli się wiedzą na temat pracy dziennikarzy (paparazzi)
<i>Wiadomości z Koryntu. Sąd nad Syzyfem.</i>	* relacjonuje treść mitu * wskazuje elementy świata przedstawionego * wymienia kilka cech	* wskazuje związek miejsc i bohaterów z treścią mitu * wyjaśnia znaczenie	* redaguje artykuł prasowy/ tekst do programu telewizyjnego na	* ocenia postępowanie postaci * wchodzi w rolę sędziego, obrońcy,	* wchodzi w rolę dziennikarza i pisze relację z przebiegu rozprawy

	bohatera	zwrotu: „syzyfowa praca” * wybrane zajęcia z codziennego życia określa tym zwrotem, uzasadniając wybór	określony temat * charakteryzuje Syzyfa, uzasadniając cechy sytuacjami z mitu	oskarżyciela	
<i>Przydawka, czyli określenie rzeczownika w zdaniu.</i>	* podaje kilka określeń do zaproponowanego rzeczownika * rozpoznaje rzeczownik i przymiotnik	* rozpoznaje przydawkę, zna pytania, na które odpowiada i jaką częścią mowy najczęściej jest wyrażona	* rysuje wykres zdania pojedynczego, nazywając poznane części zdania * redaguje opis z określoną liczbą przydawek	* tworzy zdania z kilkoma przydawkami * dobiera wykres do zdania	
<i>Komu i dlaczego – według starożytnych Greków – udało się sprowadzić nieszczęścia i śmierć na ludzi?</i>	* relacjonuje treść mitu * wskazuje zdania zgodne z treścią mitu * na podstawie ilustracji zamieszczonej w podręczniku opisuje zawartość puszki Pandory	* określa elementy świata przedstawionego * uzupełnia wypowiedź Zeusa informacjami o planie zemsty na Prometeuszu	* przypomina treść mitu o Prometeuszu i wskazuje źródło konfliktu między tytanem a Zeusem * ocenia bohaterów * wyjaśnia znaczenie związku „prometejski czyn”	* wartościuje wymiar kary wymierzonej Prometeuszowi * tworzy nową wersję mitu o Pandorze (szczęśliwe zakończenie / rola Nadziei)	* konfrontuje doświadczenia bohaterów z sytuacjami ze swojego życia
<i>Jeśli zdarzenia ułożą się inaczej, niż zakładaliśmy...</i>	* relacjonuje treść tekstu * dzieli się wrażeniami czytelnickimi	* rozpoznaje gatunek literacki * omawia zachowanie chłopca i sytuację, w której się znalazł	* wyjaśnia znaczenie zwrotu „życie stanęło na głowie” * wskazuje uczucia, które są ważne w zaistniałej sytuacji	* zapisuje wypowiedzi, które pasują do przedstawionych sytuacji * wypowiada się na temat potrzeb ludzi w trudnych chwilach	* konfrontuje doświadczenia bohaterów z sytuacjami ze swojego życia * dzieli się wrażeniami z obejrzanego filmu
<i>Czego pragnie Juniper</i>	* relacjonuje treść tekstu	* określa elementy świata	* charakteryzuje postać * nazywa uczucia	* w imieniu bohaterki redaguje list do	* dzieli się spostrzeżeniami na

<i>Berry? Rozmawiamy o samotności.</i>	* dzieli się wrażeniami czytelniczymi	przedstawionego * przedstawia bohaterkę opowiadania i sytuację, w której się znalazła	bohaterki * opisuje obecne i wcześniejsze zachowanie rodziców dziewczynki * dostosowuje kolorystykę do uczuć	rodziców, uwzględniając uczucia, pragnienia i nadzieje * zauważa różny sposób zapisu (tekst należący do fabuły i akcji)	temat samotności i pomocy ludziom, którzy znaleźli się w takiej sytuacji
<i>Co się zdarzyło na ulicy Pachnących Bzów?</i>	* opowiada o wydarzeniach przedstawionych w tekście * określa elementy świata przedstawionego	* objaśnia znaczenia związków wyrazowych ze słowem „bajka” * omawia elementy świata przedstawionego	* analizuje przeżycia bohaterów * rozpoznaje funkcję metafory w tekście * opowiada tekst, zwracając uwagę na przyczynę i skutki wydarzeń	* interpretuje sformułowanie „to nie była bajka” * wypowiada się na temat reakcji przedmiotów- bohaterów * redaguje szczęśliwe zakończenie historii	* redaguje opowiadanie twórcze inspirowane przedstawionymi wydarzeniami, które można by zatytułować: <i>To nie była bajka</i>
<i>Świat wirtualny a rzeczywistość. Tekst literacki a tekst informacyjny.</i>	* opowiada o wydarzeniach przedstawionych w tekstach * określa elementy świata przedstawionego w utworze literackim	* wskazuje zagrożenia wynikające z uzależnienia od komputera i wirtualnego świata	* porównuje przeczytane teksty pod kątem zawartych w nich treści * rozpoznaje cechy charakterystyczne tekstów użytkowych i literackich	* podaje fragmenty utworu, które w sposób przenośny przedstawiają sytuację bohatera * tworzy plakat pt. <i>Bezpiecznie z komputerem</i>	* przygotowuje prezentację multimedialną na temat zasad korzystania z komputera i internetu
<i>Okolicznik i dopełnienie, czyli określenia czasownika w zdaniu.</i>	* odpowiada na pytania zamieszczone w ankiecie * rozpoznaje czasownik * podaje kilka określeń do zaproponowanego czasownika	* rozpoznaje dopełnienie oraz okolicznik * zna pytania, na które odpowiadają i wie, jaką częścią mowy najczęściej są	* rysuje wykres zdania pojedynczego * nazywa poznane części zdania * tworzy związki wyrazowe z poznanymi dotąd częściami	* tworzy zdania, dłuższe teksty z okolicznikami i dopełnieniami * dobiera wykres do zdania	

		wyrażone	zдания * tworzy instrukcję korzystanie z komputera zawierającą okoliczniki i dopełnienia		
<i>Co może działać wykreślenie jednego słowa? Rozmawiamy o plakacie społecznym.</i>	* opowiada o elementach graficznych przedstawionych na plakacie	* podaje skojarzenia ze słowem „dom” i wyrażeniem „dom dziecka”	* podaje propozycje zmian na świecie, które sprawiłyby szczęście wszystkim dzieciom * wypowiada się na temat celowości wykreślenia jednego słowa	* redaguje wypowiedź na temat działań, do których zachęca autor plakatu * przewiduje, co by się mogło stać, gdyby tę myśl wprowadzono w życie (pracuje przy wykonaniu mapy mentalnej)	* wyszukuje plakat podejmujący jakąś ważną tematykę społeczną i wypowiada się na temat myśli, jaką wyraża
Mieczysław Maliński “O diabelku, który odważył się śmiać”.	* podaje skojarzenia ze słowami: „niebo”, „piekło” * opowiada o wydarzeniach przedstawionych w tekście	* wyjaśnia znaczenie związków frazeologicznych i układa z nimi zdania * wymienia elementy świata przedstawionego	* prezentuje pomysły bohaterów, podając właściwe cytaty z tekstu * interpretuje zachowanie bohaterów	* ocenia pomysły bohaterów, wskazuje bardziej niebezpieczny dla ludzkości	* konfrontuje doświadczenia bohaterów literackich z własnymi
<i>Czym jest tolerancja?</i>	* relacjonuje treść przeczytanego tekstu * próbuje podać definicję słowa „tolerancja”	* podaje przykłady zachowań ludzi nietolerancyjnych * zapisuje dialog, w którym przekonuje, że warto być tolerancyjnym	* wchodzi w rolę osoby będącej w obcym kraju i opowiada o swoich uczuciach * porównuje ww. opis z sytuacją, w jakiej się znalazł bohater	* wybiera sformułowania najlepiej wyrażające ideę tolerancji	* na podstawie własnych obserwacji podaje przykłady nietolerancji we współczesnym świecie i ich możliwe skutki
	* relacjonuje treść	* przedstawia	* na podstawie	* wskazuje w utworze	* tworzy scenariusz

<i>Bolesław Prus „Katarynka”.</i>	przeczytanego tekstu * określa elementy świata przedstawionego * ustala temat utworu	bohaterów występujących w tekście * tworzy plan wydarzeń * wskazuje i ocenia istotę najważniejszego przedmiotu w tekście	fragmentów tekstu podaje uczucia pana Tomasza i przyczyny takiego zachowania * ustala punkt kulminacyjny w utworze * zna cechy noweli	elementy charakterystyczne dla poznanego gatunku * wypowiada się na temat problemów współczesnego świata	filmu na podstawie poznanej noweli; uczestniczy w podziale ról dla grupy
<i>„Przypowieść o miłosiernym Samarytaninie”.</i>	* przedstawia wydarzenia z przypowieści * wypowiada się na temat tego, jaka nauka płynie z przypowieści	* analizuje zachowanie podróżnych * wskazuje różnicę między zachowaniem bohaterów * zauważa specyfikę odmiany rzeczownika „Samarytanin”	* wskazuje w utworze cechy gatunkowe przypowieści * wymienia sposoby pomagania potrzebującym * tworzy definicje słów: „bliźni”, „miłosierdzie”	* interpretuje myśli łączące się z ideą miłosierdzia * wskazuje uniwersalny charakter utworu	* przedstawia w dowolnej formie inne biblijne przypowieści
<i>Zwrócić uwagę innych – dlaczego plakaty społeczne są potrzebne.</i>	* przedstawia treść plakatów, wskazuje elementy graficzne	* określa cel i adresata plakatów * wypowiada się na temat dostrzegania potrzeb innych osób	* wypowiada się na temat celowości tworzenia plakatów społecznych i poruszanej w nich tematyki	* tworzy plakat o tematyce społecznej * wypowiada się na temat dbania o swoje potrzeby podczas pomagania innym	* przygotowuje prezentację multimedialną z wybranymi plakatami (kampaniami) społecznymi przeznaczonymi dla dzieci i młodzieży
<i>Na wystawie.</i>	* rozpoznaje rodzaje rzeźby; dopasowuje dzieło do odpowiednich pojęć * wyraża ocenę o jednej z nich	* przypomina informacje na temat Prometeusza * wybiera z notatek biograficznych dotyczących autorów informacje potrzebne do opisu rzeźby	* wymyśla i rysuje znak graficzny wiążący się z dobroczynnością tytana wobec ludzi * redaguje opis wybranej rzeźby	* wypowiada się na temat przedstawionych na multimedialnej wystawie rzeźb Prometeusza * pisze relację z wirtualnej wystawy do gazetki szkolnej	* przygotowuje prezentację multimedialną z rzeźbami greckich bogów i herosów

<i>Jesteśmy ekspertami od mitów greckich.</i>	* pracuje w grupie * wykazuje znajomość kilku mitów * analizuje planszę	* nazywa greckich bogów i bohaterów * tworzy dialog bohaterów na temat wybranego wątku mitologicznego	* krótko relacjonuje treść wybranych mitów * dopasowuje cechy do bohaterów mitologicznych * wyjaśnia znaczenie związków frazeologicznych i układa z nimi zdania	* poprawia tekst zawierający nieprawdziwe informacje * wskazuje cechy mitu * podaje przykłady mitów, w których zostały poruszone określone tematy	* przygotowuje dla koleżanek i kolegów konkurs mitologiczny
<i>Sprawdź się!</i>	* opowiada o przeczytanym tekście * omawia elementy świata przedstawionego * uzupełnia wyrazy, podaje zasadę ortograficzną i wskazuje wyjątki	* wskazuje fragment tekstu opisujący dawne Ateny * wybiera punkty planu, które nie dotyczą akcji * rozpoznaje fakt i opinię, tekst literacki i informacyjny	* tworzy instrukcję rysowania okręgu * łączy zdania pojedyncze w złożone, stosując zasady interpunkcji * rozwija zdania nierozwinięte * samodzielnie rysuje wykresy zdań pojedynczych i nazywa części zdania	* wypisuje z hasła encyklopedycznego informacje, które zostały zawarte w mście * wykazuje znajomość całego mitu o Dedalu i Ikarze	
TWÓRCA I DZIEŁO					
<i>Z wizytą w teatrze, kinie, muzeum...</i>	* opowiada o miejscach, sytuacjach przedstawionych na planszy	* bierze udział w dyskusji na temat zasad zachowania obowiązujących w miejscach związanych z kulturą	* tworzy listę zasad obowiązujących w teatrze, kinie, muzeum...	* tworzy wypowiedź na temat wydarzenia kulturalnego przedstawionego na planszy	* opowiada o sposobach wyrażania szacunku i uznania dla twórców sztuki
<i>Zbigniew Herbert „Pudełko zwane wyobraźnią”</i>	* opisuje wybraną fotografię oraz obrazy powstałe w wyobraźni * relacjonuje treść wiersza	* wskazuje obrazy poetyckie i porównuje je z własnymi wyobrażeniami	* wyjaśnia tytuł wiersza * opisuje swoje „pudełko zwane wyobraźnią”	* wypowiada się na temat roli wyobraźni w życiu człowieka	* wzorowo recytuje treść wiersza (może wykorzystać prezentację multimedialną)

					przedstawiającą obrazy poetyckie)
<i>“Baje przez telefon” Gianniego Rodariego.</i>	* opisuje, w jaki sposób można przedstawić wybrane dźwięki * pracuje w grupie	* relacjonuje treść tekstu * czyta z podziałem na role	* różnicuje głos, tempo podczas czytania słuchowiska * wskazuje elementy charakterystyczne dla słuchowiska	* odgrywa rolę reżysera (dokonuje podziału ról, zadań w grupie), nadzoruje nagranie	* nagrywa zagadki dźwiękowe dla koleżanek i kolegów
<i>Jak napisać scenariusz przedstawienia?</i>	* analizuje sytuacje przedstawione na ilustracji * wskazuje element, który je łączy * współpracuje przy tworzeniu planu wydarzeń	* układa historyjkę na podstawie sytuacji ukazanych na fotografiach * redaguje zaproszenie na przedstawienie	* planuje pozostałe elementy świata przedstawionego i liczbę scen w przedstawieniu	* analizuje sposób zapisu tekstu przedstawienia * razem z grupą tworzy tekst scenariusza	* ocenia pracę koleżanek i kolegów, uzasadniając wybór najlepszego przedstawienia
<i>O różnych rodzajach głosek.</i>	* rozróżnia głoski, litery, spółgłoski, samogłoski	* obserwuje i ocenia problem językowy na przykładzie scenek rysunkowych * dostrzega różnicę między sposobem artykulacji głosek	* rozpoznaje głoski dźwięczne, bezdźwięczne, ustne, nosowe, twarde, miękkie	* tworzy pary głosek * bezbłędnie uzupełnia tekst dyktanda	
<i>Z wizytą w teatrze.</i>	* opowiada o przedmiotach przedstawionych na planszy związanej z teatrem	* na podstawie planszy, doświadczeń wypowiada się na temat pracy nad przedstawieniem teatralnym	* analizuje informacje zawarte na afiszu teatralnym * układa pytania do zamieszczonych tam informacji	* wyszukuje i prezentuje informacje na temat aktualnego repertuaru teatralnego	* przygotowuje prezentację na temat teatru (ulubionego przedstawienia teatralnego / historii teatru / rodzajów przedstawień teatralnych)
	* poprawnie czyta	* dostrzega różnicę	* dostrzega różnicę	* wskazuje cechy	* wyszukuje

<i>Jak mówić, by być dobrze zrozumianym?</i>	wyrazy zamieszczone na ilustracji * uczestniczy w ćwiczeniach usprawniających narządy mowy	między staranną a potoczną wymową wyrazów * sprawdza w słowniku poprawnej polszczyzny sposób wymawiania wyrazów	między zapisem a wymową głosek * zna zasady wymawiania polskich głosek * omawia zasady akcentowania wyrazów w języku polskim	języka mówionego i pisanego * stosuje w praktyce reguły akcentowania wyrazów	i prezentuje rówieśnikom łamańce językowe (może to być forma konkursu)
<i>Jak powstaje film?</i>	* opowiada o przeczytanym tekście * wypowiada się na temat ulubionego aktora/aktorki	* tworzy słowniczek pojęć związanych z filmem * objaśnia wyrazy i układa je w porządku alfabetycznym	* zapisuje etapy powstawania filmu * rozpoznaje podstawowe (znane dzieciom) gatunki filmowe * opisuje swój ulubiony film	* redaguje dłuższą wypowiedź na jeden z podanych tematów * dzieli się spostrzeżeniami na temat kulis powstawania filmu (informacje czerpie z doświadczeń lub oglądanych kulis nakręcania seriali)	* przygotowuje prezentację na temat etapów powstawania filmu (rodzaju planów filmowych, ulubionego filmu, aktora itp.)
<i>Wywiad – sztuka zadawania pytań.</i>	* wypowiada się na temat przeczytanego tekstu * wskazuje cechy wywiadu w przeczytanym tekście	* analizuje budowę i sposób zapisu * formułuje kilka pytań na potrzeby wywiadu	* inscenizuje wywiad z reżyserem * redaguje wywiad na podstawie informacji z tekstu	* przygotowuje pytania, na podstawie których można odgadnąć, kto jest rozmówcą * przeprowadza i prezentuje rówieśnikom wywiad ze znaną osobą	* wypowiada się na temat etyki pracy dziennikarza (zadawanie kłopotliwych pytań, autoryzacja), wcześniejszego przygotowania się do rozmowy (poznanie faktów z życia aktora, informacji o zagranych rolach)
<i>Poetycka opowieść o muzyce.</i>	* relacjonuje treść wierszy * wybrany utwór przedstawia w formie	* korzystając ze słownika języka polskiego, wyjaśnia znaczenie terminów	* analizuje treść utworu, wskazując bohaterów, czynności, czasowniki odnoszące	* wypowiada się na temat korzyści wynikających z posługiwania się	* opowiada o ulubionych wykonawcach, rodzaju muzyki, wyjątkowym koncercie,

	opowiadania	muzycznych * słuchając wariacji i nokturnów, zapisuje określenia pasujące do tych utworów * wybrany utwór przedstawia w dowolnej formie literackiej	się do istot żywych * rozpoznaje ożywienie * rozpoznaje poznane środki stylistyczne	słowem * układa na ww. temat wypowiedź, korzystając z dostępnego słownictwa	w którym brał udział
<i>Co należy umieścić w ogłoszeniu?</i>	* po przeczytaniu komiksu podaje powód napisania ogłoszenia * wie, jakie elementy muszą się znaleźć w ogłoszeniu	* redaguje tekst ogłoszenia na dowolny temat	* wskazuje w ogłoszeniu brakujące informacje i uzupełnia treść tekstu	* redaguje ogłoszenia z dwoma argumentami zachęcającymi do skorzystania z oferty	
<i>Zapraszamy do świata sztuki.</i>	* analizuje treść wypowiedzi i ustala wspólny temat	* wymienia dziedziny sztuki, o których mówią bohaterowie * mówi, która dziedzina sztuki najbardziej go interesuje	* pisze tekst o tym, co lubi oglądać, czytać, czego słuchać; opowiada o towarzyszących emocjach i uzasadnia wybór	* prezentuje swoje zainteresowania w dowolnej formie graficznej	* tworzy tekst o charakterze reklamowym, zachęcający rówieśników do zainteresowania się jakąś dziedziną sztuki
<i>Poznajemy neologizmy, czyli o tworzeniu nowych słów.</i>	* opowiada o wydarzeniach przedstawionych w tekście	* informuje o umiejętnościach bohatera i jego roli w życiu dziewczynki	* interpretuje słowa bohatera („słowa-walizki”) * wyjaśnia stworzone przez bohatera wyrazy * rozumie, czym jest neologizm	* wymyśla własne neologizmy * wyjaśnia znaczenia neologizmów użytych w wierszu * analizuje i interpretuje wiersz Joanny Kulmowej	* tworzy dalszy ciąg utworu Joanny Kulmowej, wykorzystując neologizmy
<i>Na koncercie Fryderyka Chopina.</i>	* wykonuje ilustrację podczas słuchania utworu muzycznego * relacjonuje treść	* zapisuje na osi czasu fakty z życia Fryderyka Chopina * opowiada o tym, jak	* opowiada o reakcjach publiczności podczas koncertów Fryderyka Chopina	* redaguje list oficjalny do muzyka na temat jego twórczości	* przygotowuje prezentację o życiu i twórczości Fryderyka Chopina (wskazane

	tekstu i przypisów	muzyk rozwijał swój talent	* wyraża swoje zdanie na temat twórczości		fragmenty utworów muzycznych)
<i>Jak zacytować czyjąś wypowiedź?</i>	* relacjonuje treść komiksu * zauważa różne sposoby zapisu	* poprawnie odmienia rzeczownik „cudzyśłów” * posługuje się pojęciem „cytowanie” i potrafi cytować	* uzupełnia tekst, stosując zasady obowiązujące podczas cytowania	* tworzy tekst na temat dowolnego wydarzenia kulturalnego, w którym poprawnie stosuje zasady cytowania	
<i>Ekspozycje i ekspozycje, czyli co wiemy o muzeach.</i>	* opisuje fotografie przedstawiające różne rodzaje ekspozycji muzealnych * podaje korzyści wynikające ze zwiedzania muzeum	* wyjaśnia znaczenia wyrazów związanych z muzeum: „ekspozycja”, „skansen”, „kustosz”, „ekspонат”; w razie wątpliwości korzysta ze słownika języka polskiego * zauważa nietypową odmianę rzeczownika „muzeum”	* wyszukuje informacje na temat różnych muzeów i redaguje tekst, w którym uzasadnia chęć odwiedzenia jednego z nich	* przygotowuje dokumentację do kapsuły czasu na jeden z podanych tematów	* dzieli się wrażeniami z pobytu w muzeum, podaje wady i zalety odwiedzania takich miejsc
<i>„Burmistrz i ogród rzeźb” – przygotowujemy adaptację utworu.</i>	* opowiada o przeczytanym tekście * pracuje w grupie i wykonuje przydzielone zadania * bierze udział w inscenizacji	* wymienia bohaterów opowiadania * tworzy plan wydarzeń	* wyjaśnia pojęcie: „adaptacja” * zna zasady tworzenia scenariusza przedstawienia teatralnego * współpracuje przy tworzeniu tekstu	* przydziela zadania i role w grupie * nadzoruje pracę koleżanek i kolegów	* przygotowuje kryteria oceny prezentacji koleżanek i kolegów
<i>Zrozumieć artystę i jego dzieło.</i>	* wskazuje najważniejsze informacje zamieszczone w notatce	* opisuje reprodukcję obrazu * wskazuje zdania zgodne z tekstem	* przeprowadza wywiad z Rembrandtem na temat jego prac	* opowiada o innych przygodach bohaterów komiksu * zachęca koleżanki	* wykorzystując pomysł z lekcji, tworzy komiks, w którym znani (wymyśleni)

	biograficznej * opowiada o wydarzeniach przedstawionych w przeczytanym komiksie * dostrzega elementy łączące postać malarza i treść komiksu	* wyróżnia elementy realistyczne i fantastyczne		i kolegów do przeczytania kolejnych części przygód	bohaterowie przenoszą się do świata przedstawionego na obrazie słynnego twórcy
<i>O twórcach codziennego piękna – „Architektki Warszawy”.</i>	* opisuje zdjęcia przedstawiające budowle (wskazuje ich cechy charakterystyczne, określa ich przeznaczenie) * określa elementy łączące pracę architektów z pracą artystów * ocenia budowle	* opowiada o przeczytanym tekście * udziela odpowiedzi na pytania związane z tekstem * wskazuje źródła informacji na temat artystów i ich dzieł	* podaje założenia towarzyszące architektom przy projektowaniu domów * posługując się fragmentami tekstu, wypowiada się na temat efektów ich pracy i oceny wyrażanej przez społeczeństwo	* opisuje wyjątkową budowlę znajdującą się w okolicy * przedstawia znanego architekta i jego dzieła	* przygotowuje prezentację multimedialną na temat: <i>Najdziwniejsze budowle na świecie</i>
<i>To już wiemy i potrafimy!</i>	* relacjonuje treść opowiadania * wskazuje zdania zgodne z treścią tekstu * z pomocą nauczyciela (podręcznika) nazywa części mowy	* tworzy wypowiedź bohatera, stosując różne typy wypowiedzi * zna zasady cytowania * wyjaśnia pisownię trudności ortograficznych * zna części mowy	* wypowiada się na temat komizmu * wchodzi w rolę jednego z bohaterów anegdoty i po latach wspomina spotkanie * zna zasady ortograficzne	* układa zdania z przeczeniem „nie” * wskazuje w tekście różne rodzaje wypowiedzi * zna zawartość słowników * uzasadnia użycie przecinka w zdaniach	* przedstawia kilka anegdot o znanych osobach
<i>Sprawdzę się!</i>	* relacjonuje treść tekstu * odmienia rzeczownik	* rozpoznaje narratora, podając odpowiednie czasowniki	* wyjaśnia, czym jest argument i podaje przykłady z tekstu	* objaśnia budowę hasła słownikowego * redaguje dalszy ciąg	

	przez przypadki * uzupełnia dyktando z lukami (w razie trudności, korzysta ze słownika ortograficznego)	* wskazuje przysłowia i związki frazeologiczne; próbuje wyjaśnić ich znaczenie * określa rodzaje wypowiedzi	* wyjaśnia znaczenie słów jednego z bohaterów * stosuje w praktyce zasadę ortograficzną dotyczącą pisowni „nie” * rozpoznaje części zdania	opowiadania * rysuje wykres dowolnego zdania pojedynczego i nazywa części zdania	
LEKTURY UWZGLĘDNIONE W ROZKŁADZIE MATERIAŁU DLA KLASY PIĄTEJ					
Mull Brandon, <i>Baśniobór</i>	* relacjonuje treść lektury * ustala kolejność zdarzeń * omawia elementy świata przedstawionego * odróżnia elementy fantastyczne od realistycznych * wyjaśnia znaczenie tytułu i wskazuje cechy gatunkowe powieści fantasy	* opowiada o przygodach postaci * tworzy plan ramowy * opisuje bohaterów, miejsce akcji * redaguje regulamin rezerwatu * wykonuje plakat zachęcający do ochrony zagrożonych gatunków zwierząt	* rozwija plan ramowy o szczegółowe informacje * wypowiada się na temat praw, konieczności ich przestrzegania oraz celu stworzenia Baśnioboru * tworzy dalszy ciąg przygód bohaterów; zmienia zakończenie utworu * tworzy projekt okładki książki	* wyraża własny sąd o zdarzeniach i bohaterach * wskazuje wartość dydaktyczną utworu * redaguje opowiadanie twórcze * tworzy mapę mentalną prezentującą informacje dotyczące elementów świata przedstawionego	* układa krzyżówkę na podstawie utworu * wypowiada się na temat konsekwencji łamania praw * pomaga w organizacji wystawy prac okładek książki * dzieli się wrażeniami na temat ekranizacji utworu
Juliusz Verne, <i>W 80 dni dookoła świata</i>	* relacjonuje treść lektury * pokazuje na mapie miejsca akcji * ustala kolejność zdarzeń * omawia elementy	* tworzy konturową mapę przedstawiającą trasę podróży bohatera * charakteryzuje bohaterów * wskazuje rodzaj narracji, wątek główny,	* określa problematykę utworu * wskazuje wartości ważne dla bohaterów * nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst	* wyraża własny sąd o zdarzeniach i bohaterach * konfrontuje problematykę poruszoną w powieści z własnymi	* przygotowuje prezentację multimedialną na temat życia i twórczości Juliusza Verne’a lub rozwoju technologii komunikacyjnej

	świata przedstawionego * wyjaśnia pojęcie: „powieść podróżniczo- przygodowa”	poboczny, * nazywa uczucia, których doświadczają bohaterowie * korzystając ze słowników, wyjaśnia słownictwo pojawiające się w lekturze	* przedstawia zgromadzone na lekcji informacje w formie projektu * redaguje list na określony temat * zapisuje notatki z podróży bohaterów	doświadczeniami * tworzy reklamę książki	(transportowej), która w dzisiejszych czasach skróciłaby podróż Fileasa Foggą dookoła świata * wypowiada się na temat ekranizacji powieści
Henryk Sienkiewicz, <i>W pustyni i w puszczy</i>	* wypowiada się na temat autora lektury * relacjonuje jej treść * pokazuje na mapie miejsca akcji * ustala kolejność zdarzeń * omawia elementy świata przedstawionego * wyjaśnia pojęcie: „powieść podróżniczo- przygodowa”	* wskazuje wątek główny i poboczny * charakteryzuje bohaterów * wskazuje rodzaj narracji * nazywa uczucia, których doświadczają bohaterowie * gromadzi informacje na temat Afryki	* określa problematykę utworu; wskazuje w nim cechy powieści przygodowej * nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst * wskazuje wartości ważne dla bohaterów * tworzy numer gazetki poświęconej przygodom dzieci	* wyraża własny sąd o zdarzeniach i bohaterach * konfrontuje problematykę poruszoną w powieści do własnych doświadczeń	* przedstawia tło historyczne powieści * wskazuje elementy zgodne i niezgodne z prawdą historyczną * przygotowuje prezentację multime- dialną na temat Henryka Sienkiewicza * wypowiada się na temat ekranizacji powieści
Ferenc Molnár, <i>Chłopcy z Placu Broni</i>	* relacjonuje treść lektury * ustala kolejność zdarzeń * omawia elementy świata przedstawionego	* charakteryzuje bohaterów * wskazuje rodzaj narracji * nazywa uczucia, których doświadczają bohaterowie	* określa problematykę utworu * nazywa wrażenia po lekturze tekstu * wskazuje wartości ważne dla bohaterów i opowiada o swoich wartościach	* wyraża własny sąd o zdarzeniach i ocenia zachowanie bohaterów * konfrontuje problematykę poruszoną w powieści do własnych doświadczeń	* przygotowuje prezentację na temat miejsca, w którym toczy się akcja lektury * wypowiada się na temat ekranizacji powieści
Frances Hodgson Burnett, Tajemniczy ogród	* relacjonuje treść lektury * ustala kolejność zdarzeń	* wyjaśnia, na czym polega tajemniczość powieści * charakteryzuje	* określa problematykę utworu; wypowiada się na temat relacji rodzinnych w powieści	* wyraża własny sąd o zdarzeniach i bohaterach * konfrontuje proble-	* tworzy grę planszową na podstawie powieści * wypowiada się na temat ekranizacji

	* omawia elementy świata przedstawionego * wyjaśnia pojęcie: „powieść obyczajowa”	bohaterów * wskazuje rodzaj narracji, wątek główny, poboczny * nazywa uczucia, których doświadczają bohaterowie * wykonuje projekt okładki książki	* redaguje opis miejsca akcji * wskazuje sytuacje wpływające na przemianę bohaterów * wskazuje ważne dla nich wartości * nazywa wrażenia po lekturze tekstu	matkę poruszoną w powieści z własnymi doświadczeniami * tworzy reklamę książki, fragment scenariusza filmu	utworu